

שבת נחמו -

הפטרה: "נחמו נחמו" [שעה ט]

פרשת ואתחנן

24 סדר היום...

לחיות בזכות האמת...

"ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום" (ד.ה.)

"ואתם" - אותיות "אמת".

מספרים על אדם אחד שבא לפני הרב ואמר: "הרבה עבירות עברתי בימי חיי וכעת ברצוני לחזור בתשובה אולם איני יכול לקבל על עצמי לתקן הכל בבת אחת, רק מצוה אחת מוכן אני לקבל על עצמי. מה עלי לעשות?"

אמר לו הרב: "אכן, לא אבקש ממך הרבה רק דבר אחד: לומר את האמת בלבד, אבל על מצוה זו מבקש אני ממך שתחייב לי בתקיעת כף, שבועה חמורה, שתקיימה באופן מושלם!"

"רק זה?" שאל האיש. "כן", הבטיח הרב. נתן הלה תקיעת כף לרב שידבר רק אמת ויצא משם בשמחה [לפני שהרב יתחרט...].

בערב באו חבריו והציעו לו להתלוות אליהם לפריצה בבית עסק מסוים. **כמעט והסכים**, אלא שלפתע הכתה בו ההכרה: "הלא נשבעתי לומר רק את האמת ומה יהיה אם מחר יבואו שוטרים לעצור אותי וישאלו היכן הייתי אמש? הרי אהיה מוכרח לספר את האמת. עדיף לי אפוא מראש לא להגיע לזירת הפשע..."

"ומה תעשה אם ישאלו אותך האם ידוע לך מי פרץ לחנות?" המשיכו חבריו ושאלוהו. "האמת שלא תהיינה לי הרבה ברירות", השיב הלה "נשבעתי לומר את האמת, ואם אדע זאת - אגלה את כל הידוע לי". הללו בשמעם את דבריו החליטו לנתק אתו מגע.

וכן, לפני כל מעשה עברה שעמד לעשות, צצה במוחו השאלה: ואם אשתי תשאל אותי היכן הייתי או אם הרב ישאל אותי האם נכון הדבר שכן וכך עשיתי, מה אענה להם!...

לאט לאט סר מדרכו הרעה עד שחזר בתשובה שלמה והכל בזכות שקבל על עצמו לומר את האמת.

לכן "ואתם" - אותיות אמת, "הדבקים בה' אלוקיכם" מכח מידת האמת, "חיים כולכם היום" - גם לחיי העולם הבא.

להצלת עם ישראל: גם אני! "מקבל על עצמי שלא לדבר כלל!!! בשעת התפילה וקריאת התורה"

העלון מוקדש לעילוי נשמת אבי איש החסד
ה"ה מיכאל בן רבקה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

1979/10/19

גדולי ישראל, והפסס:

הגאון רבי יששכר בר מוילנא זי"ע

[טז' מנחם-אב תקפ"ב]

מגדולי חכמי וילנא ומחבר הספר הנודע "מעשה רב" על הליכותיו ומנהגיו של הגר"א מוילנא, אותו זכה להכיר ולשמוע מפיו דברי תורה.

נולד באורלע לאביו רבי תנחום שהיה רב העיר ולאחר נישואיו השתקע בוילנא וקבע את מקומו בקלויז של הגר"א והתפלל במחיצתו בשנתו האחרונה.

נכתב עליו שהיה "אחד מהשרידים אשר זכה להתפלל בבית מדרש קדוש זה עם הגאון יחד בעודו בחיים ושמע דברי אלוקים חיים ויצאים מפיו הטהור".

היה זה בשנתו האחרונה של הגאון שמרוב חולשתו שכב במיטה בבית המדרש ובחג הסוכות החזיר כל העת את האתרוג והלולב כמנהג אנשי ירושלים כמובא במסכת סוכות וגם בעת חליו מומנו נפטר בסוכות אחז בלולב.

בבית מדרש זה היה מוסר שיעורים בספר הר"ף ובשנת תקע"ג התמנה לאחד מגבאי הקלויז והיה אחד מעמודי התווך שלו.

בשנת תקע"ז התמנה גם למורה צדק בוילנא, במקביל לתפקידו כגבאי בקלויז וברבות הימים נחשב לזקן ההוראה בוילנא.

נפטר בן ע"ז שנה והותיר אחריו שני בנים, האחד שמילא את מקומו בהוראה בוילנא והשני שהוציא לאור את הספר "מעשה רב" בדפוסו הראשון. את המקורות לעריכת הספר ליקט מכתבי תלמידי הגר"א אשר העלו על הכתב לדורות את הליכות רבם והנהגותיו. הספר נדפס בהסכמת גדול תלמידי הגר"א רבי חיים מוולוז'ין ובהסכמות גדולי גאוני וילנא והוא התקבל כמקור המוסמך ביותר לברור הנהגות הגר"א.

ואלה המשפטים

[מאמר החכם]
"כשהיצר הרע בא למכור לך יאוש - תגיד לו שכבר קנית אמונה..."

במחשבה שניה...

שרי המלך...

"כי מי גוי גדול אשר לו אלוהים קרובים אליו כה' אלוקינו" [ד-ז]

מדוע ציוה הקב"ה את הגויים רק בשבע מצוות ואילו אותנו בתרי"ג מצוות?

ממה נפשך: אם יש לאדם בשבע מצוות לשם מה קיבלנו תרי"ג? ואם טוב לו לאדם בתרי"ג מצוות מדוע קיבלו הגויים רק שבע?

עונה על כך רבי יהונתן אייבשיץ: בני אדם רבים ושונים יש בעולם. אין שר חשוב של המלך דומה לכפרי פשוט ונבער. לכפרי אין צורך לראות את המלך בכל יום. יכולות לעבור עליו שנים רבות, אולי אף כל שנות חייו מבלי לראות את פני המלך. לכן די לו בחליפה אחת שאותה הוא ישמור לארועים מכובדים.

אבל השר, הרואה את בפני המלך בכל יום, צריך להתלבש לכבוד המלך בכל יום באופן נאה ומכובד ובגדיו צריכים להיות מסודרים ונקיים תמיד מכל רבב. כן עליו לדעת נימוסים והליכות כדי לדבר ולנהוג כראוי בנוכחות המלך.

והנמשל ברור: אנו, הקרובים לה' נחשבים לשרים לעומת הגויים שהם ככפריים נבערים ורחוקים מן המלך.

"כי מי גוי גדול אשר לו אלוקים קרובים אליו" - אנו הקרובים אל מלך מחכי המלכים ועל כן צריכים אנו תרי"ג מצוות כדי שנוכל להתהלך בקרבתו כראוי ולהביא אליו דרון תדיר.

שנת לימוד תורה בשבת שווה x 1,000 !!!

לעילוי נשמת: מיכאל בן רבקה, ברוך בן אסתר, שמחה בת היגט מרגלית, שושנה בת אסתר, יהודית בת לינה, יוסף בן איטה, שמעון בן סוליקה, יקות בת חנה, ת.נ.צ.ב.ה. עם שאר נפטרי ישראל, אמן! **לרפ"ש:** חיה בת נחמה בתיה לנש"ק; מוריה מרים בת אורה שמחה, תקווה בת עליזה. **לזוה"ג** משה בן שמחה. **להצלת:** לאה בת אורה, שלמה בן רחל, שילת בת לאה, שילה בן לאה, מלאכי בן לאה, עילאי בן נחמה, ישראל בן ציפורה.

@ לקבלת הגיליון במייל: Sh606marom@gmail.com

חידוש בפרשה
ה"ה אלוקים אתה החילות" [ג-כד]
פירש הרב "טל חיים" זצ"ל: חז"ל אמרו שהקדוש ברוך הוא מצפה מאיתנו שנפתח לו פתח כחודו של מחט - שנפסע את הפסיעה הראשונה והוא יעשה את כל השאר, יפתח לנו פתחים כפתחו של אולם. אבל, לאמיתו של דבר, הרי גם את הצעד הראשון עוזר הקדוש ברוך הוא לעשות. הוא הנותן בנו את הכח והוא הנותן בנו את הרצון. אמר משה רבינו: **"ה' אלוקים, אתה החילות"**, גם ההתחלה ממך היא, לפיכך איני מבקש אלא מתנת חנים...

על אהבה ואהבה!
קץ להנהגה זריאה!

זמני שבת:
כניסת שבת - 19:09
צאת שבת - 20:16
ר"ת - 20:57
הזמנים לפי אופק נתיבות

גם אתה יכול להיות מוכה הרביעים!!!
באפשרותך לקבל את העלון במייל מדי שבוע ולהדפיס כמה עותקים שתרכה ולהפיץ לחבריך ולזכות גם אותם בד"ת לשולחן שבת:
Sh606marom@gmail.com

נהר הירדן...

הנהר הכי ארוך בארץ ישראל הוא נהר הירדן שזורם באפיק נחל מתפתל לאורך 251 ק"מ, ממרגלות הר החרמון בצפון ועד ים המלח בדרום. אפיק הירדן מפותל מאד ואורך המסלול בקו אווירי הוא 137 ק"מ בלבד.

הירדן נחלק לשני חלקים: הירדן ההררי שיוצא מנקודת המפגש של יובלי הירדן ליד הישוב שדה נחמיה בגובה של 76 מטר מעל פני הים וזורם 41 ק"מ דרך עמק החולה עד לצפון הכנרת בגובה של 215 מטר מתחת לפני הים [32 ק"מ בקו אווירי]. והחלק הארוך יותר שיוצא מסכר דגניה בדרום הכנרת וזורם 210 ק"מ עד ים המלח בגובה של 392 מטר מתחת לפני הים.

רוחבו הממוצע של אפיק הירדן הוא 15 מטר ועומקו הממוצע 1.5 מטר. החלק שזורם בין הכנרת לים המלח רחב יותר ומגיע ל- 30 מטר ובמספר מקומות אף ל- 40 מטר ויותר. ישנם מקומות, בעיקר בירדן ההררי שבהם הירדן צר מאד ורחבו מגיע ל- 5 מטר בלבד.

נהר הירדן מפותל יותר ממוצע הפיתול של נהרות העולם. אורך מסלולו של הירדן בקו אווירי בין הכנרת לים המלח הוא 105 ק"מ, אך בשל הפיתולים הרבים ארכו של אפיק הנהר הוא 210 ק"מ, כלומר יחס פיתול של פי 2 לעומת ארכו של המסלול האווירי, לעומת יחס פיתול ממוצע של 1.5 ברוב נהרות העולם.

אוצר הנפלאות

רק הקב"ה מסוגל לקחת "גוי מקרב גוי"

"או הניסה אלוקים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי" [ד-יז]

"הניסה אלוקים - הכי עשה ניסים שום אלוה" [רשי"י]

כלומר, לדעת רש"י "הניסה אלוקים" פרושה: האם יש מישהו שעשה כזה נס גדול. איזה נס? לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי!

כאשר אמריקה רצתה להפציץ את עיראק, מה עשה סאדאם? הכניס ילדים לתוך מפעלי נשק כי ידע שבהם לא ירצו האמריקנים לפגוע וכיון שכשמפגיזים מקום אי אפשר להיות בטוחים שלא יפגעו בחלק מהנמצאים בו כי נשק משמיד הכל - בין אהבו של המלך ובין שונאו, ממילא ברור היה לו שהם יימנעו מהפגזה זו.

אבל הקב"ה עשה במצרים מופתים שאין כמותם. הוא נתן למצרים מכות בזו אחר זו, והן פגעו רק באלו שרצה שייפגעו, ובמי שלא רצה - המכה לא פגעה. לא היה אפילו יהודי אחד שנפגע מהמכות!

אומר הקב"ה: האם יש אלוהים שעשה כזה נס לקחת לו גוי מקרב גוי? שני עמים חיים יחד ואני פגעתי רק בזה ולא בזה. אין עוד מישהו שמסוגל לעשות זאת!

אכילה לשם שמנים..

פעם אחת שאלו את הבן איש חי זיע"א אודות אדם שהגיע לקהילה, ושעושה הוא רושם של אדם משכמו ומעלה, שכן במשך יומו היה לומד תורה בלי הרף, וכל דיבורו אינו אלא בדברי תורה, והוא מדבר תמיד רק בדברי מוסר, אך עם זאת לא יודעים מה טיבו האם כוונתו לשם קדושה וטהרה או לא?.

אמר להם "אל תתפעלו ממעשיו של האדם על פי התרשמות חיצונית בלבד, אלא תבדקו אחריו באכילתו איך הוא מתנהג בשעת אכילה, אם הוא אוכל בצניעות ובדרך ארץ, וניכרת בו יראת שמים גם בשעת אכילתו אז היה לכם סימן מובהק שכוונתו לשם שמנים ותוכלו לשמוע לו, אבל אם הוא אוכל כמו בהמה תדעו שהוא ג"כ כמו בהמה".

חפש רש"י

מהיכן לומדים בפרשה שטוב בעיני ה' לעשות פשרה???

ציור בפרשה...

"צור צק ומצוק כו הצורים האלה באחרית היתום ועזת צד ה' אלוהים ואלהת צקו" [ב-יז]

שבועת שווא היא עוון חמור עד מאד שרבים מהמון העם נוטים לזלזל בו. אודות חומרתו סיפר רבי יוסף משאש את הסיפור הבא:

בבבל היתה עיר המאוכלסת רובה ככולה ביהודים, אולם למרבה הצער בין יהודי העיר מצויה היתה שבועת שווא. אנשי העיר, על נשותיהם וילדיהם היו קופצים ונשבעים על כל דבר של מה בכך.

באחד הימים נקלע למקום חכם ששמו רבי בנימין וכשהבחין במנהגם הרע הוכיח אותם והטיף להם מוסר אך דבריו נפלו על אזניים אטומות.

הביא לפנייהם את דברי הגמרא בערכין האומרת כי בעוון שבועת שווא נגעים באים, אך הם צחקו ואמרו כי הם רגילים להישבע עוד מדור אבותיהם ומעולם לא סבלו מנגע כלשהו.

"הקב"ה מאריך אף", המשיך רבי בנימין לדבר על ליבם, "אבל לבסוף הוא גובה את חובו... חז"ל אמרו שבעוון שבועת שווא ושקר חיה רעה באה לעולם ובני אדם מתמעטים והדרכים משתוממות... אבל הם הוסיפו ללעוג ולבוז לדבריו.

שמונה ימים לאחר מכן עברה במקום שיירה גדולה של סוחרים פרסיים אשר נסעו להודו למכור את סחורותיהם. בין שלל הסחורות היו גם כמה קרונות ברזל שבתוכם היו כלואים שבעה אריות ושני נמרים כבולים בשלשלאות.

אותם סוחרים לא האכילו את האריות ואת הנמרים הללו עד שבעלי החיים התעלפו מרוב רעב וחולשה.

הסוחרים שהבחינו בהם, סברו שהחיות מתו והחליטו שלכל הפחות יפשיטו את עורן ויריחו מעט ממכירתו. הם נכנסו לכלובים, פתחו את השלשלאות והחלו במלאכת הפשטת העורות...

איש מהם לא שיער את מה שצפוי להתרחש כתוצאה מכך...

מגע הסכין העיר את החיות מעלפונן, הן קפצו מן הכלובים וברחו החוצה כשהן טורפות את כל הנקרה בדרכן.

מהומה גדולה החלה להתחולל במקום ואיש לא הצליח לשכך אותה. שבעה ימים ויליות השתוללו החיות בחוצות העיר עד שלאט לאט נרגעו מרוב טרף וכמה יהודים אמיצי לב סיכנו את חייהם, התנפלו עליהן בחרבות והמיתו אותן.

כעת נפנו לטפל בנטרפים שהיו זרוקים בכל פינה... מספרם מנה למעלה מאלפיים נפשות!... ויהודי העיר ספדו להם ובכו תמרורים.

או אז, חדרה אל מוחם ההבנה כי אמת דיבר רבי בנימין ודבר אחד מדברי רבותינו לא ישוב ריקם.

מעתה, נבין אנו את חומרת הדיבור של האדם שהוא נשבע לזה ומבטיח לזה, לכן בכל דבר נשתדל לומר בל"ג, וה' ישמע כל אשר נוציא מפיו.

חייב אדם להשלים פרשיותיו עם הציבור שנייס מקרא ואחד תרגום!

